

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisy Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Janka 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamieszczenie 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżki za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Przedłożenia podatkowe.

Bedące w toku ustawodawczym projekty podatkowe rządu można podzielić na trzy grupy. Do pierwszej zaliczamy projekt ustawy o opodatkowaniu piwa oraz wina i miodu syconego, które mają ściśle fiskalny charakter, t. j. dążą do podniesienia dochodu z tych pozycji.

Na drugą grupę składają się dwa projekty: o uiszczaniu podatków bezpośrednich w naturze i w sprawie zwolnienia od podatku cukru, przeznaczonego na cele akcji pomocy dla bezrobotnych. Uiszczanie podatków w naturze ma umożliwić ściąganie zaległości podatkowych, które powstały z powodu braku gotówki u płatników. Obok węgla przewiduje się jako artykuł płatniczy zboże i ziemniaki.

Projekt rozpatrywany z samego tylko stanowiska wsi, lub szerzej mówiąc, gospodarstwa rolnego, którego dotyczy w tak wielkim stopniu, ma duże zalety zarówno dla gospodarstw rolnych jak i skarbu państwa. Przy braku gotówki, odczuwamy dotkliwie przez wieś, możliwość spłacenia zaległości podatkowych zbożem jest ulgą dla rolnika. Przewidywania, że skorzysta on z tego w szerokim zakresie są tem realniejsze, że w myśl projektu ustawy zboże i ziemniaki przyjmowane będą po cenach wyższych o 10 proc. od miejscowych cen rynkowych. Dziesięcioprocentowa podwyżka w stosunku do lokalnych cen rynkowych ma bowiem wyraźne cechy premii, dzięki czemu skarb państwa zdoła wejść w posiadanie zaległych sum podatkowych, a rolnictwo uiszczyć się ze swych zobowiązań, wynikających ze świadczeń publicznych.

Pozatem jednak oba omawiane projekty ustaw mają charakter społeczny, rozwijając poważnie akcję niesienia pomocy bezrobotnym. Art. 5 projektu ustawy o uiszczaniu podatków bezpośrednich w naturze przewiduje bowiem, że uzyskane w ten sposób artykuły żywności i węgla mają być użyte na cele pomocy w naturze dla bezrobotnych i ich rodzin. Drugi projekt ustawy upoważnia ministra skarbu do zwolnienia od podatku spożywczego cukru, pobieranego z cukrowni przez komitety pomocy dla bezrobotnych, a przeznaczającego wyłącznie na cele dożywiania dzieci w szkołach.

W skutkach swych może ustawa o uiszczaniu zaległości podatków w naturze oddziaływać jak zwiększenie funduszy dla bezrob., lecz bez dalszego obciążenia skarbu państwa. Zastrzeżenie, że gromadzone tą drogą zapasy zboża i węgla użyte będą na cele społeczne i to w naturze, kładzie tamę szkodliwej zniszczenia, która mogłaby nastąpić, gdyby państwo zdobywane tą drogą artykuły rzuciło w wielkich ilościach na rynek.

Na trzecią grupę składają się projekty o zmianie niektórych postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym i o nadzwyczajnym dodatku do państwowego podatku dochodowego. Pierwszy projekt jest czymś więcej, aniżeli wyszukiwaniem nowych źródeł dochodów skarbowych w niezwykle ciężkich warunkach gospodarczych. Jest on bowiem trwałą nowelizacją ustawy o podatku dochodowym, wprowadzającą do niej racjonalne korekty. Korektywy dotyczą tantjem i uposażeń służbowych osób, które otrzymują wynagrodzenie od różnych służbowców.

„Za dochód z tantjem uważa się wszelkie wynagrodzenie, wypłacane pod jakąkolwiek nazwą osobom należącym do składu zarządu, rad, komitetów nadzorczych i komisji rewizyjnych, z wyjątkiem stałych, periodycznych i zgóry w sumie absolutnej cyfrowo określonych poborów, wypłacanych tym osobom z tytułu ich stałego zatrudnienia w przedsiębiorstwie; procentowe wynagrodzenie tych stale zatrudnionych osób uważa się również za tantjem”.

To określenie tantjem otwiera drogę do objęcia podatkiem dochodów dotychczas uchylających się z pod niego. Dość przytoczyć, że gdy wpływy z podatku od tantjem wynosiły w roku budżetowym 1928/29 ok. 280.000 zł., w roku budżetowym 1929/30 tylko ok. 100.000 zł., przewidywania przyznają możliwość wzrostu wpływów budżetowych z tego źródła o 6 milionów złotych!

Tantjem, a także wynagrodzenia procentowe, choć te ostatnie nie zawsze, posiadają tylko ludzie zamożni

lub wręcz bogaci. W wielkiej mierze są to dochody bez obowiązków, klasyczne synekury. Ze stanowiska gospodarczego opodatkowanie rzeczywiste, a nie jak dotąd formalne, takich dochodów jest rzeczą najzupełniej normalną i to w najlepszej sytuacji gospodarczej. Ze stanowiska społecznego jest ono pod każdym względem słuszne i pożądane.

Nowelizacja ta rzuca światło na stosunek rządu do zagadnień społecznych. Opozycja lewicowa nie znajduje chyba tym razem pola do ataku na rząd za opodatkowanie tantjem, chyba w ferworze bojowym przesła na stronę członków rad nadzorczych, zarządów spółek akcyjnych i rewizyjnych komisji Planowane podwyższenie podatków od nieruchomości świadczy również korzystnie o społecznej bezstronności rządu.

W okresie, w którym urzędnik państwowy z prawdziwą ofiarnością znosi przywacie, wypływa tem bardziej postulat równomierności w opodatkowaniu. Druga część nowelizacji zmierza do opodatkowania służbowych dochodów osób, zarabiających w więcej niż jednego pracodawcy i w wysokości, odpowiadającej łącznej kwocie wynagrodzenia.

Ustawa o nadzwyczajnym dodatku do podatku dochodowego, czyli o t. zw. podatku kryzysowym, ma charakter przejściowy i stoi pod znakiem wyrównania deficytu budżetowego, podobnie jak przewidziane podniesienie podatków od nieruchomości z 7 proc. na 10 proc. Przypuszczalne wpływy stąd mają wynieść 44 milionów zł. Skala dodatku jest progresywna i rozpoczyna się od rocznego dochodu ponad 1500 zł. stawka 0,5 proc., pozostawia zatem poza świadczeniem minimum egzystencji. Dotkniętych nowego obciążenia łagodzi nadto zwolnienie od tego podatku uposażeń urzędników państwowych i samorządowych oraz emerytur i równocześnie zawieszenie poboru 10-procentowego dodatku do podatku dochodowego.

Omówione projekty ustaw są wstępem do obszernego ustawodawstwa podatkowego, którego gruntowną reformę rząd uważa za rzecz konieczną. Jej konstruktywnym fragmensem jest szczegółliwie pomyślana reforma podatku przemysłowego. Lecz głębiej się gające zmiany systemu podatkowego wymagają największej ostrożności w obliczu kryzysu, który rozpełzał się dookoła nas i falami swymi uderza i poraża najsilniejsze organizmy państwowe.

Min. Zaleski jest chory.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Wskutek choroby min. Zaleskiego istnieje wątpliwość, czy zapowiedziane ekspozycje p. min. w komisji spraw zagranicznych w dn. 16 bm. dojdzie do skutku.

Przedstawiciel Polski na posiedzeniu Rady L. N. w dn. 13 b. m.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W dniu 13 bm. odbędzie się w Genewie nadzwyczajne posiedzenie Rady Ligi Narodów, zwołane na prośbę Chin. Min. Zaleski nie weźmie udziału w tem posiedzeniu Rady, gdyż wskutek przebiegnięcia od kilku dni nie opuszcza swego mieszkania. Min. Zaleski zawiadomił sekretarza generalnego Ligi, że przedstawicielem Polski na sesji nadzwyczajnej Rady Ligi będzie stały delegat polski przy Lidze p. Sołk.

Protesty wyborcze.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W poniedziałek Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie trzy protesty przeciw wyborom do Sejmu w okr. Nr. 51 Lwów — powiat. Z okr. tego kl. BB WR posiada 4 posłów, a klub ukraiński 3.

W Sejmie.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W dniu wczorajszym w Sejmie panowały pełne pustki, które potrwają do wtorku. Dnia tego o godz. 4 po poł. odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu, na którym załatwione zostaną ostatnio wniesionych przez rząd do Sejmu wszystkie projekty dotyczące podatków oraz odbędzie się pierwsze czytanie projektów ustaw, które zostały skreślone w dn. wczorajszym z posiedzenia.

ZAPRASZAMY

Koedukacyjna Doksztalc. Szkoła Handlowa Stowarzyszenia Kupców i Przem. Chrześc. w Wilnie — Biskupia 4 z prawami publiczności.

Zajęcia wieczorem od godz. 18-ej do 21-ej.

Ukończenie Szkoły daje prawa pracownika umysłowego. Zapisy przyjmują się w Sekretariacie Szkoły (Biskupia 4) w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 18 ej do 20 ej. Nauka w szkole jest bezpłatna.

6935—5

do „NOWEJ GOSPODY“ RESTAURACJA I BARI (Fila „GASTRONOMJI“), w Warszawie, Jasna 4 (od Marszałkowskiej przez Złotą). WYŚMIENITA KUCHNIA. — REWELACYJNIE NISKIE CENY!!

WIADOMOŚCI Z KOWNA

WOLDEMAREAS OTRZYMAŁ ZEZWOLENIE NA WYJAZD ZAGRANICĘ.

Prof. Woldemaras otrzymał zezwolenie na dwumiesięczny wyjazd zagranicę.

ZARZĄDZENIE WALUTOWE.

Według informacji przyjeżdżających, rząd litewski wydał zarządzenie zabraniające wywozu, oraz wysyłania waluty zagranicznej.

Echa 9 października w Kownie i Rydze.

KOWNO (tel. wł.). W dn. żałoby państw. z powodu zajęcia Wilna przez gen. Żeligowskiego min. Zauzius wygłosił w sali Związku Szaulisów odczyt na temat zagadnienia Wilna na forum międzynarodowym.

Przed rozpoczęciem odczytu minister Zauzius oznajmił zebrany, że rząd litewski składa skargę do Ligi Narodów z powodu rzekomego zastrzeżenia przez Polaków pogranicza litewskiego Kibartasa.

Po tem oświadczeniu minister Zauzius szczegółowo zobrazował przebieg historycznego sporu polsko-litewskiego. Przechodząc do wypadków ostatnich, p. Zauzius powiedział: Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w Hadze będzie jeszcze rozpatrywany na posiedzeniu niniejszym Ligi Narodów. Ostateczne uchwały nie mogą być przyjęte bez zgody Litwy. Nasza walka o Wilno — niezależnie od brzmienia wyroku — będzie trwała nadal. Ojnia publiczna Litwy nie powinna myśleć, że nawet w razie dogodnego dla Polski wyroku Trybunału, będzie on w stanie zalegalizować akt Żeligowskiego.

Powyższe przemówienie wyznaczyło świadczące, iż rząd, spodziewając się nieprzychylnego wyroku w Hadze, przygotowuje społeczeństwo litewskie do tych niepowodzeń, które spotkały Litwę na terenie międzynarodowym.

RYGA (tel. wł.). W związku z dn. 9 paźdz. „Pedeja Briedi“ zamieszcza artykuł pod tyt. „Tragedja prastarej stolicy Litwy“. Po krótkim historycznym wstępie przechodzi autor artykułu do wypadków z roku 1920. Traktat pokojowy, zawarty pomiędzy Rosją sowiecką a Litwą nie zadowolnił Polski — zaznacza autor.

Według tego traktatu Wilno i Grodno przyznane zostały Litwie. Polacy, którzy podpisali 7 października traktat w Suwałkach, następnego dnia naruszyli go i zajęli Wilno, poczem ruszyli dalej w głąb terytorium litewskiego w celu zagarnięcia go. Kleśka ich wojska, rozbitego przez Litwinów (2), uniemożliwiła zrealizowanie ich planów. Litwini jednak w swych dążeniach opierają się nie tylko na historii.

W okupowanym przez Polaków kraju zamieszkuje około pół miliona (7) Litwinów, których Polacy szykanują, zamykają im szkoły i czynią wszelkie możliwe wstręty w życiu społecznym, starając się jednocześnie ich spolonizować, a że Polacy w swych dążeniach polonizatorskich stosują najrozmaitsze metody, o tem przekonał się naczelnik i dlatego zamknęliśmy ich szkoły i organizacje na Łotwie, które prowadziły — twierdzi „Pedeja Briedi“ — wrogą politykę w stosunku do państwa łotewskiego. Dziś powinniśmy — kończy dziennik — wszyscy zrozumieć tragedję wileńską i walkę Litwy w jej prawnych dążeniach i moralnie poprzeć ją w tej walce.

Popierajcie przemysł krajowy

NADESLANE.

Światło Lindbergha idzie w zawody ze słońcem.

Z olbrzymiego miasta Chicago bije pod niebo łuna—znak nowego zwycięstwa, techniki. Są to promienie światła Lindbergha, nazwane tak na cześć słynnego bohatera przestworzy, poświęcone są bowiem lotnikom wszystkich krajów, by, służąc im pomocą w odnajdywaniu drogi w ciemnościach nocy, Elmer A. Sperry ofiarował jej miastu Chicago, jako hołd złożony wynalazczości naszych czasów, pod wpływem której ludzkość naraża życie, by zapanaować nad żywiołami. Światło Lindbergha jest najsilniejsze na świecie. Gwiazda stworzona przez człowieka, wysłała swoje promienie ze śródmieścia Chicago, z 37 pięter liczącego gmachu Palmolive. W gmachu tym mieści się olbrzymi laboratorjum wyrobu mydła. Tutaj to po długoletnich naukowych badaniach i pracach wybitni chemicy wyprodukowali mydło, które w krótkim przeciągu czasu zdołało światową sławę: Palmolive. Jemu to tysiące kobiet zadowolonych — piękno swej cery. Bo dla kulturalnej kobiety jest troskliwie pielęgnowanie ciała kwestją niezmiernej wagi. A wyróżnianie w tym względzie mydła Palmolive daje miarę, w jak niezrównany sposób mydło to nadaje się do pielęgnowania skóry.

Po utworzeniu nowego gabinetu Brueninga

Hitler u Hindenburga.

Przeszło godzinna rozmowa dotyczyła polityki wewnętrznej i zagranicznej.

BERLIN, 10 X. (Pat). Zapowiedziane na sobotę przyjęcie przywódcy stronnictwa narodowo socjalistycznego Hitlera przez prezydenta Hindenburga zmobilizowało koła polityczne stolicy Niemiec.

Od wczesnych godzin rannych przed pałacem prezydenta Hindenburga przy ul. Wilhelmstrasse gromadziły się tłumy, wśród których ogólną uwagę zwracały grupy narodowych socjalistów. Policja kordonem zamknęła dostęp do pałacu prezydenta.

O godzinie 11 min. 30 zjechał samochód, wiozący Hitlera w towa-

rzystwie posła narodowo-socjalistycznego byłego kapitana Goeringa. Narodowi socjaliści powitali zjawienie się swych przywódców okrzykiem „Deutschland erwache“, na który Hitler odpowiedział podniesieniem ręki na sposób faszystowski.

Audjencia u prezydenta trwała przeszło godzinę. Według ogłoszonego przez biuro Wolfa komunikatu prezydent Hindenburg szczegółowo informował się o celach ruchu narodowo-socjalistycznego. Rozmowa dotyczyła kwestyj polityki wewnętrznej i zagranicznej. Do zająć nie doszło.

Napięcie polityczne trwa dalej.

BERLIN 10 X. Pat. — Napięcie polityczne, wywołane niepewnością co do losu gabinetu Brueninga trwa dalej.

Wbrew oczekiwaniom, dotychczas nie udało się kanclerzowi Brueningowi zapewnić sobie poparcia ze strony większości frakcji parlamentarnej. W kołach politycznych krąży fantastyczne pogłoski na temat możliwego przystąpienia drobnych grup prawicowych do obozu opozycji na-

rodowej. Zarząd partii gospodarczej ogłosił deklarację, zapowiadającą bezwzględną opozycję frakcji parlamentarnej stronnictwa wobec kanclerza Brueninga. Wieczorna prasa demokratyczna pesymistycznie ocenia szanse nowego rządu, podkreślając, że nawet w razie pogorszenia się jego pozycji ostateczna decyzja zależna jest od tego, czy Bruening cieszy się istotnie poparciem prezydenta Hindenburga.

Pięć tysięcy złotych na bezrobotnych przeznaczył Pan Prezydent Rzplitej zamiast rautu na Zamku w dniu święta niepodległości.

WARSAWA, 10 X. (Pat). Raut u p. Prezydenta, odbywający się corocznie w Zamku Królewskim w dniu 11 listopada jako w dniu święta niepodległości, w bieżącym roku na życze-

nie p. Prezydenta nie odbędzie się. Zamiast rautu p. Prezydent postanowił przeznaczyć 5 tysięcy złotych na rzecz pomocy bezrobotnym.

Dalszy spadek dolara.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Na giełdzie warszawskiej spadek dolara trwał w dalszym ciągu. Wczoraj oddawano dolar po 8.82 przy minimalnym popycie. Bank Polski skupuje dolary po kursie 8.83.

Rząd turecki deportował Trockiego i osadził go w jednej z fortec dardaneelskich.

SOFJA, 10-X. (Pat). Według doniesień z Ankary, rząd turecki deportował Trockiego, który dotychczas zamieszkiwał na wyspach Książących na morzu Marmara, do jednej z fortec w cieśninie dardaneelskiej.

Decyzja ta powzięta została w związku z tem, że rząd turecki uważał, że ostatnie spotkanie Trockiego z b. królem Amanullahem stanowiło niebezpieczeństwo dla pokoju na granicy turecko-perskiej.

W ostatnich dniach pozbawiono również Amanullahę praw eksterytorjalności, które w swoim czasie przyznane mu były przez Turcję.

Na Dalekim Wschodzie.

W przededniu większych wypadków.

MOSKWA, 10 X. (Pat). Prasa sowiecka, powołując się na źródła chińskie, podaje, że w rejonie kolei wschodnio - chińskiej tworzone są oddziały dywersyjne, złożone z Mongołów i emigrantów rosyjskich.

Przed paru dniami jeden z takich oddziałów napadł w zachodniej części Mandżurji na chińską osłonę konną. W czasie potyczki obie strony poniosły znaczne straty.

Zbombardowanie linii kolejowej pod Ching-How.

PEKIN, 10 X. (Pat). Aeroplany japońskie zbombardowały odgałęzie nie linii kolejowej w pobliżu Ching-How, nisząc je całkowicie. Aeropla-

ny japońskie podejmują obecnie loty wywiadowcze, zapuszczając się aż do Tjen Tsinu.

Nuta trwogi w prasie francuskiej.

PARYŻ, 10 X. (Pat). Prasa wieczorna komentuje ukonstytuowanie się nowego gabinetu niemieckiego. Zarówno na lewicy, jak i na prawicy słychać tę samą nutę trwogi z powodu następstw, poczynionych na rzecz elementów nacjonalistycznych.

We środę posiedzenie Senatu.

WARSAWA, 10 X. (Pat). Posiedzenie Senatu odbędzie się we środę dnia 14 b. m. o godzinie 4 po południu.

Kto wygrał?

WARSAWA, 10 X. (Pat). W 26 dniu ciągnięcia 5 klasy 23 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główniejsze wygrane padły na Nr. Nr.: wygrana złotych 250+premja 1850 zł. — Nr. 95.963, 106.921, 153.549 i 177.400, wygrana złotych 1.000 i premja w kwocie 1850 zł. — 126.553, po 10 tysięcy zł. — 97.857, 148.106, po 3 tysiące zł. — 8.587, 14.980, 46.000, 134.255 i 176.255.

Dr. med. EM. CHOLEM

Urolog.

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych Jagiellońska 8, tel. 10-63. Przyjmuje 12—2 i 5—7.

Uroczyste otwarcie roku akademickiego 1931/32.

Niezwykle uroczyste a tradycyjnie poprowadzone nabożeństwem u św. Jana, odbyło się wczorajsze rozpoczęcie nowego, 13-go od wskrzeszenia, a 353 od założenia, roku pracy i nauki we Wszechnicy naszej.

Na fotelach zasiadli trzej nasi biskupi: Ich Eks. Jalbrykowski, Michalkiewicz i Bandurski, duchowieństwo innych wyznań, p. premier Prystora, p. marszałek Raczkiewicz, p. min. W. R. i O. P. Jędrzejewicz, w-min. Żongolłowicz, p. wojewoda Bezcikowicz gen. Żeligowski, b. min. Meysztowicz, prezes miasta p. Folejewski, p. kurator Szczęśliwski, p. starosta Iszora. Senat akad. w togach i całej świat uniwers., prasa i literatura cała inteligencja Wilna, które skwapliwie przychodziło do roku słuchać suchego napożór, ale pełnego treści i znaczenia sprawozdanie z ubiegłego roku.

Historję naszej Almae Mater przez czas ostatniej kampanji naukowej-pedagogicznej odczytuje rektor Janusz-kiewicz, zaczynając od wspomnienia o zmarłym min. Czerwinski i jego dla oświaty polskiej zasługach, co obecni na wezwanie rektora uczcili przez powstanie. Długo i drobiazgowo odczytuje rektor Janusz-kiewicz sprawozdanie: zdobycze naukowe, powodzenia światowe, prace i wysiłki, trud profesorów i młodzieży akademickiej, jej zabawy, dochody i gospodarka, jej promocje i postępy, wszystko się w tych suchych cyfrach maluje. Rozwija się jakby kanwa przyszłej organizacji państwowej całokształtu, przysze bogactwo nasze w umysłach i pracy ludzkiej za warte.

Niesposób powtórzyć, albo choćby streścić całego materiału, który rektor Janusz-kiewicz odczytywał przez szło godzinę. Ale kilka wiadomości, cyfr, należy podać do wiadomości ogółu. Choćby to np., że Wskresziciel Uniwersytetu, Marszałek Piłsudski, nie zapomina o swym ulubionym dziele, 55.718 złotych przeszło już z Jego hojnych rąk do kasy U. S. B. i zostało użyte na jego potrzeby, przeważnie na stypendja, których wydano 66. Szczęśliwie też zakończono dawno zabagnioną sprawę fundacji margrabin Janiny Umiałowskiej i z Ziemlosławskiego funduszu czerpać będą mogli absolwenci Wydz. Roln., którzy właśnie w tym sezonie kończą swój 4-ty rok studiów. Naogół Rektor stwierdził z zadowoleniem zwiększoną pilność i postęp w naukach, rozwój normalny i dodatnie rezultaty pracy. Najlepszym dowodem dobrej organizacji i poczucia społecznego jest fakt, iż bez subwencji został ukończony ze składek studenckich Dom Akademicki na Górze Boufałowej i za miesiąc zostaną oddane do użytku akademików 104 pokoje, sale gimnastyczne, czytelnia i t. p. A kosztowało to 738 tys. zł. prawie zupełnie spłaconych.

Studentów przybyło 200 od zeszłego roku i jest obecnie w Wileńskiej Uczelni 3618 słuchaczy i słuchaczek, z czego najwięcej na Wydziale Prawnym (1126). Proc. katolików wynosi 60. Polaków 63, narodowości żydowskiej jest 30 proc., z Łotwy i Litwy Kowieńskiej po kilkudziesięciu mamy tu słuchaczy. W roku ubiegłym wydano 334 dyplomy naukowe i 37 doktoratów honorowych, przeważnie znanym uczonym zagranicą. Wyjechali z Wilna cenieni profesorowie Pigoń Stanisław, prof. Modelski i prof. Wiliamowski, przybyli nowi. Utworzono nowe lektoria hebrajskiego i włoskiego jez., czytelnictwo w Bibliotece Uniwersyteckiej wzrosło. Biblioteka otrzymała 4040 nowych dzieł. I tak, w każdej dziedzinie życia Wszechnicy zaznaczało sprawowanie postęp i promieniowanie wysiłków profesorów, czy to w 10 klinikach uniwersyteckich, będących wzorowem lecznicami dla najszerzych warstw ludności, czy to w pracach naukowych

w kraju i na kongresach, czy to w artykułach i odczytach.

Sprawozdanie swoje J. M. zakończył następującymi słowami:

Wysoko zaszczycony zaufaniem Kolegów po raz drugi przejąłem i Ich reki insygnia i ciężką purpurę rektorską, bo się na Ich życiowej pomocy w roku pierwszym nie zawiodłem i jeżeli tętno normalnie to całokształt naszego życia Uniwersytetu, to im dziękować za to powinieneśmy, a przedewszystkiem członkom Senatu Akademickiego, którzy mnie wspierali zawsze swą życzliwą radą i pomocą.

O tę radę i pomoc na rok bieżący również serdecznie proszę i na nią rozliczam, a mam przed sobą odpowiedzialne zadania pracy naukowej i pedagogicznej i ogólnego dalszego rozwoju Uczelni w ciężkich warunkach materialnych, z jakimi się zmaga Państwo.

Nasze Państwo pragnęliśmy być jak najmniejszym ciężarem, ale zarazem pragnęliśmy być tego Państwa godną i dostojną Instytucją.

Zjednoczmy się we wspólnej pracy, do której wzywam również personel naukowy i pomocniczy, a przedewszystkiem młodzież akademicką.

Do Was się zwracam, Młodzieży Kochana! Musicie się stawić do tego apelu. Nie marnujcie sił i środków. Wzywam Was do wytrwałej i spokojnej pracy w imię obowiązku, jaki macie względem samych siebie, rodziców i uczelni, a przedewszystkiem Państwa.

Baczmy, abyśmy byli godni pamięci Wielkiego Króla, założyciela tej Wszechnicy i abyśmy nie zawiedli zaufania tego, który, widząc gorącą miłość, tej Wszechnicy jeszcze przy huk armat otworzył i Was do niej jako najpiękniejszą nadzieję Państwa wprowadził.

Wskreszicielowi Wszechnicy Wileńskiej, Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu składam w dniu otwarcia roku akademickiego wyraz hołdu i wdzięczności.

Z gorącym pragnieniem dalszego rozwoju drogą nam Uczelni otwieram rok akademicki 1931/32, 13-ty od chwili wskrzeszenia Uniwersytetu, a 353 od daty jego założenia. Oby był szczęśliwy!

Quod felix, faustum, fortunatumque sit! Po skończonym sprawozdaniu niezmordowany rektor Janusz-kiewicz wygłosił zajmujący odczyt p. t. *Zagadnienie konstytucyj ustroju ludzkiego*.

W przerwach chór akademicki wykonał okolicznościowe pieśni.

R.

Zmiana warunków egzaminów dyplomowych na medycynie.

Jak się dowiadujemy, z końcem r.b. wygasają dotychczasowe przepisy o egzaminach końcowych (dyplomowych) dla absolwentów wydziałów lekarskich na wyższych uczelniach. Ostatnie egzaminy według dotychczasowych przepisów odbędą się jeszcze w październiku b. r. Od dn. 1 stycznia 1932 r. obowiązować już będą nowe przepisy, w myśl których dla uzyskania dyplomu doktora wszech nauk lekarskich wymagana będzie specjalna praca naukowa.

Ministerjalna inspekcja litewskiego pasa granicznego.

W ostatnich dniach specjalna komisja Ministerjalna z ramienia litewskiego ministerstwa wojny i spraw wewnętrznych dokonała szczegółowej lustracji odcinków granicznych: Troki, Orany, Olkieniki, Łyngiany Koltyniany i pasa granicznego z pow. święciańskim. Komisja interesowała się specjalnie sprawami wojskowymi i bezpieczeństwa.

KRAWIEC DAMSKI

S. WIŚNIEWSKI

UL. KRÓLEWSKA 3

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA ANGIELSKIE FANTAZJYNE ORAZ ROBOTY

KŚNIERSKIE.

CENY DOSTĘPNE. 7168

MŁOCARNIE WICHTERLEGO

MŁOCARNIE KIERATOWE

SIECIARKI ręczne i maneżowe,

MOTORY na naftę i ropę,

KIERATY różnych wielkości

7107

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawalna 11-a.

DOGODNE WARUNKI KUPNA.

Przyjazd do Wilna prezesa Rady Ministrów Prystora i przedstawicieli Rządu.

W dniu 10 b. m. rano przybyli do Wilna premier rządu pulk. A. Prystora, z małżonką minister WR i OP Jędrzejewicz, wicemin. ks. Żongolłowicz, wiceminister skarbu Zawadzki, marszałek Senatu Wł. Raczkiewicz, oraz wojewoda Bezcikowicz który powrócił z Krynicy. Przybyłych na dworcę witali przedstawiciele władz państwowych.

Pan Premier Prystora wraz z ministrami w Bazylice przy grobach królewskich.

P. prezes Rady Ministrów Prystora zapowiedział przybycie swe do Bazyliki na godz. 18-19.

Jak wiadomo p. Premier przewodniczy powołanej przez Radę Ministrów specjalnej komisji rządowej opieki nad nowo odkrytymi grobami królewskimi, a w skład tej komisji wchodzi p. minister skarbu Jan Piłsudski, p. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz i wiceminister ks. Żongolłowicz.

W oczekiwaniu przybycia szefa Rządu ustawiła się opodal bocznego wejścia do Bazyliki kompanja honorowa 1 p. p. Leg. ze sztandarem i orkiestrą.

P. Premier przybył punktualnie o godz. 18 i przed udaniem się do Bazyliki przeszedł przed frontem kompanji honorowej, której orkiestra odegrała hymn państwowy.

Wraz z p. Premierem przybyli marszałek Senatu Wł. Raczkiewicz, minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz, wojewoda Bezcikowicz, wiceminister ks. Żongolłowicz, wiceminister skarbu Zawadzki (reprezentujący p. ministra skarbu), generał Żeligowski, ks. bisk. Bandurski, generał konserwator Remer, wicewojewoda Jankowski i inni.

U wejścia do Bazyliki powitali p. Premiera Prystora i członków rządu

odjeżdżając p. Premiera i marszałka Senatu Raczkiewicza.

P. Prezes Rady Ministrów Prystora odjechał o godz. 23.15 zpowrotem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

P. minister W. R. i O. P. Jędrzejewicz zabawi w Wilnie dni kilka.

Marszałek Senatu Raczkiewicz odjechał zaś wieczorem do Warszawy.

VIII Tydzień L. O. P. P. Z Białorusi Sowieckiej.

Zarząd Komitetu Wojewódzkiego Wileńskiego L. O. P. P. przystępuje do przeprowadzenia na terenie m. Wilna VIII. Tygodnia L. O. P. P. Protektorat tej dorocznej imprezy łaskawie przyjęli: Pan Marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz, wojewoda wileński p. Zygmunt Bezcikowicz, Jego Ekscelencja Arcybiskup Metropolita Wileński Romuald Jalbrykowski, prezydent m. Wilna Józef Folejewski i dowódca III. Okr. Korp. p. generał Litwinowicz.

Celem Tygodnia jest zebranie niezbędnych do przeprowadzenia dalszych programowych prac Ligi Funduszy w szczególności prac związanych z organizacją obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej. Cele te są tak żywotne i doniosłe, że nie wątpimy, że pomimo ciężkiego kryzysu ekonomicznego akcja L. O. P. P. znajdzie żywy odzew w najszerzych warstwach społeczeństwa wileńskiego, które jak corocznie wydatnie poprze nasze zamierzenia.

Wszystkie imprezy dochodowe są tak pomyślane, żeby przy jak najmniejszych kosztach organizacyjnych mogły dać jak największy zysk zapewniający równocześnie możliwość jak najściślejszej kontroli. Dzięki temu wszyscy ofiarodawcy będą mieli zupełną gwarancję, że grosz ofiarowany na L. O. P. P. faktycznie pójdzie na cele związane z ogólną akcją naszej instytucji. Wśród wszystkich przygotowywanych imprez najszerzej stosowane będą listy ofiar, które rozesłane zostaną do wszystkich właścicieli domów z uprzejmą prośbą o zbieranie ofiar wśród lokatorów, pozbawionych wszelkich opłat, pozbawionych numerowania ze specjalną rejestracją wojenską, na wypadek wojny. Podczas mobilizacji mieszkańcy tych osad od razu mogą być wcieleni do szeregów i rzućni na linie bojowe.

Dotychczas osiedlono na roli około 10.000 osadników, którzy będą według opinii władz sowieckich „awangardą czerwonych komunarów znajdujących się pod białym burząjnym zabarwieniu Polski”.

Koinizacja komunistyczna pogranicza.

W połowie czerwca r. b. na pograniczu polsko-sowieckim bawiła specjalna komisja z ramienia Centralnego Komitetu Wykonawczego Z. S. R. R., której zadaniem było szczegółowe zbadanie prawowitości elementu rolniczego zamieszkałego na pograniczu polskim. W wyniku miesięcznych badań, komisja sporządziła obszerny raport rządowi sowieckiemu. W raporcie między innymi wskazano, iż mieszkańcy pogranicza polskiego są przeważnie pochodzenia „mieszane” w przeważającej ilości narodowości białoruskiej i polskiej, oraz b. szlachty zagranicznej, którzy mimo najusilniejszej agitacji komunistycznej, nigdy nie dadzą się pozyskać dla idei i interesów państwowych Z. S. R. R. ten b. b. nie będą komunistami. Również mieszańcy ludność białoruska, której zaszczerpano nienawiść do polskiej szlachty, przypominając jej „pańszczyznę” nie daje się w zupełności pozyskać dla idei komunistycznej i wpływu nacjonalizmu polskiego, a zwłaszcza duchowieństwa katolickiego odciągają tysiące masy ludu białoruskiego, który w ciągu wieków żył się z Polakami. Lud białoruski bardziej nienawidzi „ścisłego ruskiego” i Żydów niż Polaków. Drobnej ilości ludności litewskiej, nie należy brać w rachubę. Ludność ta i tak w szybkim czasie ulegnie asymilacji.

Wobec powyższego komisja zaproponowała rządowi sowieckiemu założenie na pograniczu t. zw. punktów oporu komunistycznego z ludności czysto rosyjskiej rekrutowanej z b. wojskowych i osadników. Myśl jej zaakceptował Komitet wykonawczy i uzyskała ona całkowitą aprobatę Stalina.

Do dzieła przystąpiono naderwzajemnie szybko, gdyż w ostatnich tygodniach na pograniczu miejscowościach zaczęto osiedlać rolników — osadników b. wojskowych z Rosji centralnej. Według uzyskanych wiadomości z najbardziej wrogiego źródła na t. zw. punkta oporu komunistycznego wyznaczono następujące podokreślenia: Wileńskie, Wietrny, Antonowicz (punkt kolejowy i strategiczny), Uczany-Bielohin, Łohojk, Zasław, — Kejdano (punkt oporu kolejowego). Wsie osiedleńcze podzielono na osady numerowane ze specjalną rejestracją wojenską, na wypadek wojny. Podczas mobilizacji mieszkańcy tych osad od razu mogą być wcieleni do szeregów i rzućni na linie bojowe.

Dotychczas osiedlono na roli około 10.000 osadników, którzy będą według opinii władz sowieckich „awangardą czerwonych komunarów znajdujących się pod białym burząjnym zabarwieniu Polski”.

Dwa wyroki śmierci.

Z Mińska donoszą, iż we czwartek wieczorem został wykonany wyrok śmierci przez rozstrzelanie na dwóch t. zw. kulakach sabotażystach. Straceni zostali Michał Fereczuk i Andrzej Oksulski, którzy w m. sierpniu r. b. podpalili „Komunara” w okręgu Borysowskim oraz zastrzelili korespondenta sowieckiego Minichina.

Do uniknięcia nieszczyśliwych wypadków konieczne jest ściśle przestrzeganie podczas raidu przepisów ruchu kolejowego i pieszego, przedewszystkiem nie chodzenie i niestawanie na jezdniach, oraz podporządkowanie się wskazówkom władz policyjnych i drogowych.

SPORT

RAID MOTOCYKLOWY.

pieczętowania na trasie raidu.

Klub Motocyklowy Wileńskiego Towarzystwa Cyklistów i Motocyklistów urządził w dniu 11 października raid na terenie Wilno-Lida-Wilno przez Raduń.

Start i meta w Wilnie na placu Katedrałnym. Start z Wilna o godz. 5 m. 30, przypuszczalny powrót o godz. 15.

Władze wydały odpowiednie zarządzenia organom policji państwowej i drogowym, mające na celu zapewnienie porządku i bezpieczeństwa.

Wczesnym rankiem dnia 9 czerwca b. r. w stodole folwarku Bohołówka gm. rudzińskiej znaleziono martwego już mieszkańca tej miejscowości Bronisława Szewgrubę.

Wiadomości o wypadku policja, ustaliła przy pomocy oględzin lekarskich, iż Szewgruba padł ofiarą mordu. Świadczyły o tem rany postrzałowe zadane z tyłu.

Wobec tego, że na miejscu zbrodni znaleziono wystrzeloną kulę karabinową, policja aresztowała mieszkańca pobliskiej wsi Skłary Kozimierza Koniuszewskiego, który był w posiadaniu karabinu.

Dalsze dochodzenie ujawniło, że Koniuszewski w swoim czasie umówił się ze swym sąsiadami Wicentym Szczygłem co do zamordowania Bronisława Szewgrubę celem późniejszego dokonania rabunku.

Do udziału w planowanej zbrodni przystąpił też niejaki Adam Kolkap z kolonii Olany, który, później odegrał w ohydnej tej sprawie wybitną rolę.

W ostatniej chwili Szczygł odmówił bezpośredniego udziału w zbrodni, natomiast zgodził się świadczyć, że Koniuszewski krytyczny nocą spał u niego, za co miał otrzymać 200 zł.

Wobec tego do Bohołówki udali się Koniuszewski i Kolkap. Ten ostatni wywołał Szewgrubę z mieszkania i pod jakimś pretekstem zwał go do stodoly.

Kiedy, nie przezuwając podstęp, Szewgruba znalazł się we wnętrzu stodoly, Kolkap raptownie cofnął się i wystrzelił z przyszykowanego czaszki karabinu, poczem wybiegł i ukrył się w zaroślach.

W tym momencie wbiegł do stodoly Koniuszewski.

Kapeczka poczekawszy, do Szmujłowej karczmy zjechała sąsiadka...

Domicela Pokieturowa z Powoszeki... Zechciała baba kwasu pić i, znakomicie tego, siedząc na ławie z butelką w ręku, poczęła opowiadać, co córka już dorodna ma i zamążyć wydać-by ją chciała, — tylko co: chłopcy teraz — sama paszkudziwa i bież swata ni-jakiego ruchu nie może być!

Później poro — na wdowienstwa swą haniebnie żaliła się i tak okuratnie cały interes wymyśliła, co Szmujła obe wszystkim wiedział, jakby u jej w chacie był... A przypomniałszy Macieja, poczoł oczami po stalowani wodzić i broda gładzić, i taka mowa rozprowadził:

„Mam ja takiego swata, co przyjacielem będzie i chłopca fajnego naraj! I do kościoła zawiezi. Jeszcze i gościnka kupi! Jak cheez, to w niedzielę naczekuj. Przyjdź!”

A Domicela uszom nie wierzy. Śmieje się tylko i dziękuje... Później poro za ręcy chwyciła i prawi:

„A jej, Szmujła, przyszliz! Już ja tobie ci lnu, ci puchu cała torba dam — tylko ty mnie, biednej wdowie pomóż!”

A Szmujła głową na zgodę kiwnął i, odwróciwszy się do ściany, poczoł krejdo różne znaki pisać...

Obaczysz co kwasu już w butelce niema, — Domicela, odwitaw-

Ohydny mord w Bohołówce.

Zbrodniarze ponieśli zasłużoną karę.

Wczesnym rankiem dnia 9 czerwca b. r. w stodole folwarku Bohołówka gm. rudzińskiej znaleziono martwego już mieszkańca tej miejscowości Bronisława Szewgrubę.

Wiadomości o wypadku policja, ustaliła przy pomocy oględzin lekarskich, iż Szewgruba padł ofiarą mordu. Świadczyły o tem rany postrzałowe zadane z tyłu.

Wobec tego, że na miejscu zbrodni znaleziono wystrzeloną kulę karabinową, policja aresztowała mieszkańca pobliskiej wsi Skłary Kozimierza Koniuszewskiego, który był w posiadaniu karabinu.

Dalsze dochodzenie ujawniło, że Koniuszewski w swoim czasie umówił się ze swym sąsiadami Wicentym Szczygłem co do zamordowania Bronisława Szewgrubę celem późniejszego dokonania rabunku.

Do udziału w planowanej zbrodni przystąpił też niejaki Adam Kolkap z kolonii Olany, który, później odegrał w ohydnej tej sprawie wybitną rolę.

W ostatniej chwili Szczygł odmówił bezpośredniego udziału w zbrodni, natomiast zgodził się świadczyć, że Koniuszewski krytyczny nocą spał u niego, za co miał otrzymać 200 zł.

Wobec tego do Bohołówki udali się Koniuszewski i Kolkap. Ten ostatni wywołał Szewgrubę z mieszkania i pod jakimś pretekstem zwał go do stodoly.

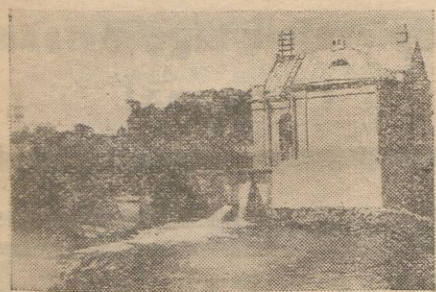
Kiedy, nie przezuwając podstęp, Szewgruba znalazł się we wnętrzu stodoly, Kolkap raptownie cofnął się i wystrzelił z przyszykowanego czaszki karabinu, poczem wybiegł i ukrył się w zaroślach.

W tym momencie wbiegł do stodoly Koniuszewski.

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU.

Wielki wysiłek magistratu m. Oszmiany

W wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” z braku miejsca zaledwie wzmiankowaliśmy dwukrotnie, iż najchłubniejszym owocem wysiłków miasta Oszmiany jest hydroelektrownia i gmach żmiodłowej szkoły powszechnej, które nadają miastu nawskroś europejski charakter.

Hydroelektrownia w Oszmianie.

Hydroelektrownia.

Mamy przed sobą obszerną sprawozdanie Magistratu, nadesłane nam łaskawie przez p. burmistrza Zubiela, na podstawie którego dajemy treściwy zarys tej czołowej w Oszmianie placówki miejskiej.

Otóż po opuszczeniu Oszmiańszczyzny w r. 1918 przez okupantów Niemców, siłą rzeczy przestała prosperować wyposażona przez nich elektrownia w Łoszy, która oświetlała teatr wojny w promieniu kilkadziesiąt kilometrów, no i oczywiście m. Oszmianę.

Elektrownia ta mimo zdewastowania jej dysponowała lokomotywą o mocy 24 KM., która to — następnie stała się zaczątkiem nowej stacji elektrycznej w Oszmianie.

Przy pomocy trzech t. zw. fiderów elektrownia zasilła sieć przewodów, przeważnie żelaznych i tylko w nieznacznej części aluminiowych.

Prąd stały miał napięcie zaledwie 220 volt. Oświetlonych było narazie zaledwie 9 i pół km. ulic.

Elektrownia ta była początkowo pod zarządem władz administracyjnych Z. C. Ziem Wsch. w końcu zaś 1920 r. przejął ją departament przemysłu i handlu T. K. Rz. Litwy Środkowej, który dopiero w 1922 r. wydzierżawił ją na 3 lata magistratowi miasta Oszmiany, lecz już w grudniu 1922 r. naskutkiem przeprowadzonych starań Magistrat nabył ją na własność za sumę 6,984,650 mk. pol. W lipcu 1923 r. elektrownia wydzierżawiona została przedsiębiorcy. Praca jej trwała tylko do g. 1-iej w nocy — i to przy całkowitem obciążeniu prądnicą (220 volt i 75 amp.) mając 325 abonentów, wykorzystujących ogółem 6,400 świec.

Rzecz jasna, że w takim stanie elektrownia nie mogła być wykorzystana przez szerszy ogół obywateli — i Magistrat musiał myśleć nad jej rozbudową. I otóż w r. 1926 — zdecydowano wykorzystać miejsce spalnice podczas wojny młyna na Oszmianie, gdzie pobudowano najpierw most jazdowy, zaś już w r. 1927 przystąpiono do realizacji budowy hydroelektrowni, której poświęcamy niniejszy artykuł.

Budując hydroelektrownię przewidziano jej duży zasięg na całą okolicę i możliwości zasilania prądem w przyszłości innych małych elektrowni.

Zainstalowana została zatem turbina o sile 95 KM., samoczynny hydrauliczny regulator chyżości, co wykonała firma „K. Rudzki i S-ka” w Warszawie. Praktyczną zaś o mocy 65 KWA, jak również rozdzielnicę i sieć elektryczną wykonała również firma warszawska S-ka Akc. „Brown-Boveri”. Oczywiście, że zastosowano już w czasie budowy najnowsze zdobycze techniki.

Koszta budowy zakładu wodnego wyniosły 255,677 złotych.

Hydroelektrownia rozpoczęła pracę w listopadzie 1927 r. przy 227 abonentach, których ilość stopniowo zaczęła wzrastać i tak już na 1. IV. 1928 r. było ich 400, a 1. IV 1929 r. 508, na 1. IV. 1930 — 564, w b. r. na 1. IV. — ilość abonentów wynosiła 619 — zaś do września rzybyło nowych około 20.

Moc zainstalowanych motorów wynosi 88 KM.

W takim stanie hydroelektrownia jest przedsiębiorstwem dochodowym, dając czystego zysku w r. 1927/28 przy dochodzie brutto 14,799 zł. — 8,044; w r. 1928/29 przy 58,021 zł. — 34,420; w r. 1929/30 przy 73,311 zł. — 45,742 i w r. 1930/31 przy dochodzie brutto 67,399 — 43,266 złotych zysku.

Personel hydroelektrowni składa się z 5 osób (1 kierownik i 4 monterów).

Czysty zysk na r. b. przewidziany jest na 54,374 zł.

Zauważyć trzeba, że hydroelektrownia znów wymaga w pewnym stopniu rozbudowy, a to choćby z tego względu, iż w czasie pracy jednej fabryki drożdży B-iej Strugacz — obciążenie wynosi w ciągu kilku godzin 45 KW. i wyklucza możliwość korzystania z prądu innym odbiorcom.

Zapotrzebowanie energii elektrycznej przez drobnych odbiorców na zasilanie motorów stale wzrasta, tak, że kwestia zwiększenia mocy maszyn wytwarzających prąd jest b. aktualna. Projekt rozbudowy hydroelektrowni leży rzec można na warsztacie

pracy Magistratu, lecz — realizacja jego natrafia na nieprzezwyciężone narazie trudności z racji braku kredytów.

Szkola powszechna.

Jedną z największych bolączek, odbudowującej się po wojnie Oszmiany był brak odpowiedniego lokalu pod, stale rosnącą szkołę powszechną.

Stary budynek szkolny, nie posiadający żadnych urządzeń, zaledwie mógł pomieścić 300 dzieci, wówczas, gdy w wieku szkolnym było jeszcze gdzieś w 1924 r. dwa razy więcej.

W r. 1928 w szkole było już tak ciasno, że rozrzucono klasy w kilku punktach miasta, zwłaszcza iż stary budynek groził zawaleniem się.

Magistrat opracował projekt, który zajął wiele posiedzeń Rady Miejskiej i był przedmiotem obrad na różnych konferencjach z czynnikami miarodajnymi. Ustalono wreszcie, iż budowa nowej szkoły według przyjętego planu wyniesie około 600 tys. zł.

W sukurs przyszły miastu władze państwowe, które zaakceptowały kosztorys szkoły, wynoszący 589,000 zł. udzieliły miastu stosownej na koszt budowy pożyczki w wysokości 185,000 zł. i bezwrotnego zasilku — 263,000 zł. Na powyższą kwotę Magistrat wydał krótkoterminowe weksle. Budowę szkoły rozpoczęło w kwietniu 1929 r., a ukończono zaś na wiosnę roku następnego.

Uroczyste jej poświęcenie nastąpiło w czasie pobytu P. Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Mościckiego 21-go marca 1930 r. Gmach 7-klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej im. Prezydenta Mościckiego w Oszmianie posiada 12 klas, salę gimnastyczną, robotę ręcznych, gabinet przyrodniczy, korytarze rekreacyjne, kancelarię, pokój nauczycielski, pokój na pomoce naukowe, garderobę, salę natryskową, wreszcie 1 mieszkanie 3-chpokojowe z kuchnią i wanną, 1 m. 2-pokojowe z kuchnią. Ogólna kubatura gmachu wynosi 10,000 m³.

Szkola ta pobudowana jest na placu o obszarze 2,5 ha, posiada budynek gospodarczy, boisko, oświetlenie elektryczne i ogrzewanie parowe.

W roku bieżącym korzysta w niej z nauki 630 dzieci. Personel nauczycielski wraz z kierownikiem p. Konecznym wynosi 15 osób.

Jest to bezwzględnie jeden z dzis z najwspanialszych gmachów szkolnych na naszych ziemiach.

Niech wolno mi będzie dodać, iż wspomniany personel nauczycielski jest doborowy i cieszy się ogromnym zaufaniem ludności. Kierownik szkoły p. Koneczny, jest jedną z najbardziej popularnych i cenionych osobistości w powiecie.

Oszmiana.

Uczenie pamięci ś. p. Tadeusza Hołówni przez J. Pódów.

W ubiegły wtorek odbyło się staraniem miejscowego Koła Żydowskiego Klubu Myśli Państwowej w lokalu teatru Ludowego zgromadzenie z odczytem przybyłego z Paryża literata żydowskiego S. Londyńskiego.

Na zgromadzeniu było obecnych zgórą 300 osób. Przewodniczył p. Abram Strugacz, który powołał do prezydium pp. Golarczyka, Gurwica, Sołouchę, poczem referent przedstawił żydyczary ś. p. Tadeusza Hołówni na obszerne tło stosunków polsko żydowskich. Referat wywarł głębokie wrażenie na obecnych.

Świątynia.

Zjazd Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

W dniu wczorajszym w Święciance rozpoczął się V doroczny Zjazd Żydowskiego Nauczycielstwa Polskiego z terenu powiatu święciańskiego. Obrady Zjazdu poprzedziło nabożeństwo w kościele parafialnym. Następnie o g. 11 w lokalu państwowego seminarium nauczycielskiego nastąpiło uroczyste otwarcie Zjazdu. Zajął zebrał prezes oddziału Związku Wójcik Józ, witając przybyłych gości oraz członków Związku. Nastąpiło przemówienie starosty St. Mydlarza, który podkreślił doniosłość prac nauczycielstwa w obecnych ciężkich warunkach gospodarczych. Przemawiał inspektor szkolny Michał Balun, poseł na Sejm Stanisław Dobosz, prezeska Zw. Pracy Obyw. kobiet p. Mydlarzowa, prezes Federacji PZOZ Wacław Jeśman, komendant powiatowy PW por. Czarkowski. Wyśladno depeche holdownice do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, do p. Marszałka Piłsudskiego, telegram do p. ministra oświaty Jędrzejewicza, i do prezaa Związku Nauczycielstwa Polskiego. Referat o stanie szkolnictwa na terenie powiatu święciańskiego wygłosił p. Marian Świecicki. W niedzielę w drugim dniu Zjazdu wygłoszone będą referaty i toczyć się będą obrady nad sprawami organizacyjnymi.

Hoduciszki.

Zebrań organizacyjnych Spółdzielni Spożywców.

Opuszczając ładny gmach Szkoły Powszechnej, w którym obradowano w dniu 4 października r. b. w sprawie założenia spółdzielni, wyniosłem pełne zadowolenie i nadzieję na przyszłość nowopowstałej placówki, której dam symboliczną nazwę „Zjednoczenie”. Bo proszę, w dobie kryzysu i zubożenia wsi, ludzi tu nie załamują beznadzieja i nie czekają na pomoc skądinąd, lecz łączą się do wspólnego wysiłku, do ratowania się w nieszczęśliwej.

Mimo smutnych kolei losu istniejącej tu do niedawna Spółdzielnia Roln.-Handl., nie zatracali oni tej świadomości, że trzeba pracować zbiorową rozpocząć napow. Dotychczasowe błędy, a stąd i niepowodzenia będą

najlepszą szkołą, jak nie należy prowadzić spółdzielni i jakimi zasadami w niej się kierować. O tych ostatnich najwięcej debatowano. Zasady, własne fundusze obrotowe, sprzedaż za gotówkę i dobra kontrola, były przez zebrańnych jednogłośnie uznane i zalecone władzom spółdzielni do wprowadzenia w życie. Może nieco słabo wygląda sprawa 10-cio-złotowych udziałów. Biorąc jednak pod uwagę brak pieniędzy na wsi i nader skromną zdolność nabywczą rolnika, ustepnie to przystąpienie do spółdzielni, jak najszerszym warstwom społeczeństwa.

Z liczb obecnych na zebraniu, tuż zadeklarowało przystąpienie 38 osób. Powołano władze spółdzielni przewidując, że do końca b. miesiąca zjedną 100 członków — odbiorców i w końcu listopada uruchomią sklep.

Rada Nadzorcza, na czele z przewodniczącym p. Julianem Burakiem, do Zarządu Spółdzielni powołała: ks. Bolesława Bawieczę, p. p. Stanisława Faltusa i Antoniego Bułbisa.

Na zebraniu był obecny delegat Związku S. S. „Społem” p. Malko.

WIEŚCI Z WOJEW. NOWOGRODZKIEGO Nowogródek.

Rada Wojewódzka B. B. W. R. w Nowogrodzku.

W sobotę dnia 17 b. m. odbędzie się w sali konferencyjnej Sekretariatu Wojewódzkiego B. B. W. R. o godz. 11 m. 30 zebranie Rady Woj. B. B. W. R.

Na porządku dziennym: 1) zagalenie p. een, Rdułtowskiego, 2) refer. narodowościowy (pp. Poźniak i Szymanowski), 3) potrzeby rolnictwa p. Rdułtowski, 4) o organizacjach wojskowych (p. Gorzkowski), 5) o reformie podatkowej (p. Czapski), 6) sprawozdania z terenu i 7) sprawy bieżące.

ŻYCIE MŁODZIEŻY NOWOGRODZKIEJ.

Gimnazjum państwowe.

Wyszedł z druku Nr 1 (Rok 4-ty) miesięcznika młodzieży gimnazjalnej pod tyt.: „Nasze Życie”. Pismo redaguje uczeń klasy 8-iej Kiersnowski, bardzo uzdolniony poeta i hancerz w jednej osobie. Na pierwszy numer składa się bogata treść, a mianowicie: 1) Od redakcji, 2) „Przed łebie” — Pepe, 3) „W sześćsetną rocznicę zwycięstwa nad ołowianym wrogiem” — R. K., 4) „Spelnij swój obowiązek” — K. Przedziecki, 5) „Pierwszy alarm — Hawajka”, 6) „Ostatnia pieśń” — Jack, 7) „Jesienny wieczór” — Hawajka, 8) „Pójdź” — R. Kiersnowski, 9) „Słów kilka o prasie” — H. R., 10) „Ja, ona i ten trzeci” — R. D., 11) „Nadzieja i ciąża” — Z. Kiersnowski, 12) „Pod znakiem wyborów” — Rysiek, 13) Życie szkolne.

Ładna estetyczna okładka, dopełnia bardzo ciekawej i wartościowej całości.

Koło Dramatyczne.

Onegdaj odbyło się w lokalu Sekretariatu Wojew. B. B. W. R. zebranie organizacyjne Koła Dramatycznego, jednoczącego w swoje łonie Polaków, Żydów, Białorusinów i Rosjan. Koło grać będzie sztuki kolejno we wszystkich czterech językach. Na kierownika Koła powołano referenta Kult.-Ośw. Sekr. Woj. B. B. W. R. Rejzsera obaj p. Bućko, wybitny i zdolny artysta. Koło brać będzie udział w „czwartkach literackich” urządzanych przez Zw. Dziennikarzy i Literatów Woj. Now. Poza-tem, ca pewien czas odbywać się będą wieczory towarzyskie które mieć będą za zadanie zapoznać się wzajemnie i żyćcie się członków Koła.

Z ruchu „strzeleckiego”.

Ruchliwa sekcja oświatowa naszego nowogrodzkiego „Strzelca”, zabrała się energicznie do pracy. Na wczorajszym zebraniu (w „Ognisku”) ukonstytuowała się w nowym składzie Sekcja dramatyczna, która przystępuje do odegrania szeregu sztuk popularnych.

Posiedzenie Rady Żydowskiej Straży Pożarnych Województwa Nowogrodzkiego.

W sobotę, dnia 10 b. m. odbędzie się w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego o godz. 13-iej zebranie Rady Żydowskiej Straży Pożarnych Wojew. Nowogr. Na porządku dziennym, poza sprawozdaniem i budżetem, sprawa nadania godności członka honorowego województwa wileńskiego p. Z. Beczkowiczowi, oraz dekoracja złotym medalem zasługi.

AKCJA ODCYTOWA BEZPARTYJNEGO BLOKU Niechlewiec.

W sobotę dnia 10 b. m. odbędzie się w miasteczku Niechlewiec pow. nowogrodzkiego kolejną odcyt. popularny, organizowany przez Sekr. Woj. B. B. W. R. w Nowogrodzku, Odczyt ilustrowany będzie bogato, licznymi przezroczkami.

Baranowicz.

W niedzielę dnia 11 b. m. odbędzie się w Baranowiczach odczyt na temat: „Znaczenie harcerstwa dla społeczeństwa i państwa”. Odczyt wygłosi prelegent Sekr. Woj. B. B. W. R. p. Tomaszek.

Nowogrodzki.

W niedzielę, dnia 11 b. m. odbędzie się w sali Kina „Pogoni” o godz. 15-iej kolejny odczyt popularny dla rzesz robotniczych. Odczyt na temat: „Rząd Marszałka Piłsudskiego”, wygłosi referent oświatowy Sekr. Woj. B. B. W. R. p. Odczyt wyświełtony zostanie film dźwiękowy.

Z ruchu robotniczego.

Związek Robotników Niefachowych zorganizowany niedawno w Nowogrodzku, wykazuje dużą żywotność i ruchliwość. Zarząd tego Związku potrafił zjednać sobie przychylne stanowisko szeregów władz i instytucji i zatrudnia dzięki im wszystkich swoich członków. W obrębie Związku organizuje się kurs dla analfabetów, oraz prowadzi się odczyty popularne, w czem przychodzi z pomocą Związkowi w dużej mierze p. poseł Poźniak, Kier. Sekr. Woj. B.B.W.R.

Sensacyjny proces.

W dniu 9 b. m. w nowogrodzkim sądzie okręgowym zakończył się sensacyjny proces żonnych odpowiadających 24 działaczy komuni. O. K. KPZB, w którym w charakterze oskarżonych powołano baranowickiego, nowogrodzkiego, słonimskiego i nieświeżskiego woj nowogrodzkiego, oraz powiatu łuninieckiego i brzeskiego woj. poleskiego. Między innymi jako główni oskarżeni na ławie oskarżonych zasiadli: delegat polskiej sekcji Kominternu w Moskwie Iwaszkiewicz Antoni vel Wojcie

Warto na tem miejscu zaznaczyć, że chyba to nie przypadek rzadki, iż w powiecie święciańskim powstaje dziś druga nowa spółdzielnia, i że egzystujące w powiecie w Leżbnie 8, pracują z powodzeniem. Należy życzyć, aby te przykłady zależały godne naśladowictwo. W innych powiatach Wileńszczyzny, a będzie to najlepsze lekarstwo na okrzykany kryzys.

Z pogranicza.

Masowe ucieczki z Rosji Sowieckiej.

W nocy z 8 na 9 b. m. na odcinku granicznym Kozdrowice na teren polski zbiegła z terenu Rosji sowieckiej grupa uciekinierów na czele z duchownym prawosławnym R. Tardziejką z okręgu Kojdanowskiego.

Zbiegami zaopiekowały się władze polskie.

W tymże dniu na odcinku został zastrzelony jeden z uciekinierów, który usiłował przedostać się na teren polski.

WIEŚCI Z WOJEW. NOWOGRODZKIEGO Nowogródek.

Rada Wojewódzka B. B. W. R. w Nowogrodzku.

ki Władysław, który był głównym kierownikiem akcji kompanii na terenie województwa nowogrodzkiego w czasie wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej (w jesiennym r. b.). Był też wsi Naple gminy Motekowy pow. brzeskiego, sekretarz O. K. KPZB, w Baranowiczach vel Krusien Jonas, mieszkaniec m. Wilna, karany poprzednio 9 miesięcznym więzieniem za udział w demonstracji komunistycznej w Wilnie, kurjer C. K. KPZB, następnie Walger Chaja z Holnyki pow. nieświeżskiego, łącznik techniczny między C. K. KPZB. Baranowicz. Iwaszkiewicz, Bysiuł i Gutkowiec zostali skazani przez sąd okręgowy na kary po 6 lat ciężkiego więzienia, zaś Walger Chaja i jeszcze trzech działaczy kompanii — po 4 lata ciężkiego więzienia, 5 oskarżonych — po 3 lata ciężkiego więzienia, 7 — po 2 lata, i — po jednym roku i 10 miesięcy. Dwóch oskarżonych uniewinniono. Jeden z oskarżonych Labor Timofiej ze wsi Horoski pow. nowogrodzkiego, pozostający na wolnej stopie, w dniu rozprawy usiłował biec zagranicę do Rosji sowieckiej, lecz przez żołnierzy KOP, został ujęty na granicy. Sprawa Labora została wyłączone a będzie rozpatrzona odrębnie.

Dowody rzeczowe stanowiło przeszło 120 kg. literatury komunistycznej, archiwum O. K. KPZB, w całości oraz szereg rękopisów wydanych i przygotowanych odczytów i okólników. Jak wynika z dowodów i aktu oskarżenia, zadanemu O. K. KPZB. Baranowicz było w czasie akcji wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej nie dopuścić do przeprowadzenia wyborów, zdeklarować lokale wyborcze i urządzać demonstracje komunistyczne. — Po odczytaniu wyroku oskarżający w tej sprawie prokurator Łukasiewicz zapowiedział apelację, uważając wymin kary za zbyt łagodny dla oskarżonych.

Uroczystość poświęcenia Wydziału Zamiejscowego Wil. Sądu Okręgowego w Lidzie.

LIDA 10-X. Pat. — W dniu 10 b. m. odbyła się uroczystość poświęcenia Wydziału Zamiejscowego Wileńskiego Sądu Okręgowego w Lidzie, w której wzięli udział jako reprezentanci władz: reprezentujący p. ministra sprawiedliwości prezes Sądu Okręgowego w Wilnie p. Kaduszkiewicz, w zastępstwie województwa nowogrodzkiego p. starosta H. Bogalowski, prezes Sądu Okręgowego z Nowogrodka p. Henryk Muraszko, prokurator Sądu Okręgowego p. Przybylski, wiceprezes Sądu Okręgowego w Wilnie i prezes tutejszego Wydziału Sądu Okręgowego p. sędzia Jan Jerzy Bukowski, wiceprokurator w Lidzie Szemiot, wiceprezes Sądu Okręgowego w Wilnie p. Mieczysław Płuciński, sędzia Sądu Wojewódzkiego kpt. Głuszowski, sędzia sędziych Achmatowicz, burmistrz miasta Lidy Zadurski, pasterka lidzka in corpore, sędziowie sądów grodzkich z powiatu lidzkiego, wołoszńskiego i szczuczyńskiego oraz szereg zaproszonych gości.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym następnie zaś odbył się akt poświęcenia, którego dokonał dziekan lidzki ks. kan. Bojaruniec. Podczas uroczystości wygłoszono szereg przemówień, podkreślających że otwarcie Sądu Okręgowego przyczyni się do podniesienia Lidy do rzędu większych miast Rzplitej.

Z okazji uroczystości wysłano depeche do Pana Prezydenta Rzplitej, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Ministra Sprawiedliwości, i p. Wacława Wyszyńskiego Prezesa Sądu Apelacyjnego w Wilnie.

Skazanie wywrotowców.

LIDA 10-X. Pat. — Trzeci wydział karny Sądu Okręgowego w Wilnie, na sesji wyjazdowej w Lidzie rozpatrywał w dniu 10 b. m. głośną sprawę członków KPZB Koczergina Jana, mieszkańca Wilejki pow. b. sekretarza OK.Wyb. BWRKP przy dodatkowych wyborach do Sejmu w roku 1930 oraz byłego uczonego wileńskiego gimnazjum białoruskiego Mażucia Jana i Widlańskiego Lejzora z Werenowa pow. lidzkiego. Koczergin, był w swoim czasie wydany na granic Polski na przeciąg lat 3 za dopomaganie byłemu posłowi Wołyniowi w ucieczce do Rosji Sowieckiej. Wszyscy trzech obrzadzili za teren swej działalności wywrotowej okręg lidzki, zostali jednak przyłapani przez policję. Sąd w składzie przybyłym z Wilna sędziów K. Bobrowskiego i M. Szpakowskiego oraz miejscowego sędziego Czajkowskiego skazał Koczergina na 6 lat ciężkiego więzienia, zaś Mażucia i Widlańskiego — na 4 lata ciężkiego więzienia. Wszyscy trzech zostali pozbawieni praw. Oskarżał prokurator Odyńcie, obronę wnosili p. Gordon z Wilna.

WĘGIEL i KOKS

górnolaski
poloza **DEULL** Wilno, Jagiellońska 3
firma Telefon 8-11.

Zmiany w Gminie Karaimskiej w Wilnie.

Plenarne Zebranie Członków Gminy Wyznaniowej Karaimskiej w Wilnie dokonało wyborów nowych władz. Na prezesa Gminy wybrano p. dyrektora Eljasza Jutkiewicza, na wice-prezesa mecenas Izaka Michałowicza, na sekretarza J. Rojeckiego. Zarząd składa się z 7 osób, w tej liczbie z urzędu Hazzan-probosczech Kienesy — Józef Labanos.

W razie przeziębienia, kataru, zapalenia gardzieli przy bólach nerwowych i łamaniu w kościach, należy dbać o codzienne regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszk-Józefa”. Żądać w aptekach i drogeriach.

Aresztowanie oszustki, podającej się za siostrę Arcybiskupa Jałbrzykowskiego.

Ostatnio ukazała się w Raduni młoda i przystojna niewiasta, nazwiskiem Aniela Dąbrowska, która podawała się za siostrę J. E. Arcybiskupa Jałbrzykowskiego. Dąbrowska zaopatrzona w sfałszowane upoważnienia i dokumenty, odwiedzała zamożniejszych mieszkańców Radunia i okolic zbierając datki na rzecz budującego się (tylko w imaginacji sprytniej oszustki) kościoła.

Dzięki swej krasomówczości, oraz rzeckomemu pokrewieństwu z arcybiskupem,

oszustka potrafiła wyłudzić większe sumy pieniężne od szeregu osób.

Wszystko skończyło się pomyślnie, gdyby „kwestrka” nie zainteresowała się policją, która bez większego trudu ustaliła, że Dąbrowska ani nie jest krewną J. E. Arcybiskupa, ani też nie ma najmniejszego prawa do zbierania ofiar.

W związku z tem Dombrowską aresztowano i osadzono w więzieniu powiatowym. Sprawę jej przekazano do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Ejszyskach. (e)

KRONIKA

Dziś: Germana.
Jutro: Eustachego.

Niedziela 11 Październ.

Wschód słońca — g. 5 m. 52
Zachód — g. 16 m. 54

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B. w Wilnie z dnia 10 X — 1931 roku.

Ciepota średnia w milimetrach: 765

Temperatura średnia + 13° C.
najwyższa: + 15° C.
najniższa: + 9° C.

Opad w milimetrach — 1,5

Wiatr przeważający: połudn.-zach.

Tendencja barom.: wzrost, potem słaby spadek

Uwagi: pochmurno.

URZĘDOWA.

— Wyjazd p. wojewody Beczkowicza do Oszmiany p. wojewoda Beczkowicz, który przerywając urlop, przybył z Krynicy w dniu 9 b. m. do Wilna i uczestniczył w inau guracyi roku szkolnego na Uniwersytecie, oraz w uroczystym akcie w Bazylicy, wyjechał w dniu 10 b. m. do Oszmiany celem wzięcia udziału w zjeździe gospodarczym i otwarcia oszmiańskiego pokazu-jarmarku w tymże dniu.

SPRAWY AKADEMICKIE.

— Pan Premjer filitrem korporacji „Piłsudja”. Pan premjer Prystor przyjął dzisiaj godność filistra korporacji „Piłsudja”. Pan Premjer przez czas dłuższy rozmawiał z delegacją tej korporacji, interesując się sprawami ruchu korporacyjnego.

— Podaje się do wiadomości członków Legijonu Młodych A. Z. Pracy dla Państwa, iż w dniu 11 października 1931 r. (dziś) o godz. 17 po poł. w lokalu własnym—Univer syteckim 6/8 m. 5 odbędzie się zebranie organizacyjne. Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich członków konieczna.

Ostatnie terminy składania podań o odroczenie opłat wpływają dla kol. kol. z następujących Wydziałów:

Prawa i Nauk Społecznych do 15 b. m. Lekarskiego do 13 b. m., Matematyczno - Przyrodniczego do dn. 13 b. m., Sztuk Pięknych do dnia 12 b. m.

— Pozycki długo i krótkoterminowe. Komisja Kwalifikacyjna podaje do wiadomości kol. kol., że wobec wyczerpania funduszu pożyczkowego na m-c październik r. b. udzielane będą pożyczki dopiero na m-c listopad r. b.

SPRAWY SZKOLNE.

— Kursy wieczorowe jednoroczne melioracyjne, mieniczne, drogowe, żeńskie techniczno-kraślarskie, nowoczesnej obróbki metali i spawania acetylenowego, oraz elektro-techniczne uruchamia w dniu 15 b. m. Towarzystwo Kursów Technicznych w Wilnie.

GOSPODARCZA.

— Wakaty na koncesje wodzane. Izba Skarbowa podaje do powszechnej wiadomości, że w związku z wprowadzeniem w życie nowej ustawy przeciwalkoholowej i wydatnem zwiększeniem ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w woj. wileńskim, powstały wakaty na koncesje wodzane.

Osoby uprzedzielowane, reflektujące, powinny z

SZUKAMY TERENÓW

KOLONIALNYCH.

Program odczytów w tygodniu bieżącym rozpocznie swą prelekcję dr. Stanisław Leszczyński w dniu 11 października o godz. 16.30. Odczyt ten transmitowany z Krakowa p. t. „Czy Anglia nadaje się na kolonie polskie” będzie rozpatrzaniem terenów ziemi poludniowej i porównaniem czy odpowiada jej warunkom gospodarczym.

MECZ Z BRUKSELI.

W niedzielę o godz. 17.35 „Polskie Radio” transmituje mecz piłkarski z Brukseli. Czy lubicie dodatki do piłki? Momentami ciższy i napięcia walki przerywane wyciem trybuny. Będziecie oglądali dzisiejszy mecz za pół roku w kinie, a tymczasem radio daje wam możność brać niemal osobisty udział i ryćcie razem z publicznością do głosnika.

LITEWSKI KONCERT.

W niedzielny koncert litewski o godz. 19.00, poświęconym jak zwykle pie-

ni litewskiej oraz recytacjom poezji Mickiewicza w tym języku, wystąpi jako solistka p. Biruta Gajuszajta. Przy fortepianie zasiada Walentyna Suchowska.

KONCERT ZE WSPÓŁUDZIAŁEM

EWY BANDROWSKIEJ-TURSKIEJ

Dnia 11 października o godz. 20.15 w radiowym koncercie wieczornym wystąpi przed mikrofonem warszawskim popularna artystka Opery Warszawskiej o pięknym sopranie Ewa Bandrowska-Turska, która dała się już poznać publiczności zagranicznej. W wykonaniu jej usłyszymy kilka pieśni o nastroju lirycznym Maxa Asla, oraz kilka pieśni Ryszarda Straussa, ujętych w zwieżły, skoncentrowaną formę, poatem kilka utworów Benedetta, Haendla, i Saint-Saens. Orkiestra Polskiego Radia pod dyrykcją Józefa Ozińskiego odegra szereg popularnych i melodyjnych utworów.

OPERETKA „SZTYGAR” ZELLERA.

Dnia 12 października, o godz. 20.15 Polskie Radio nadaje wesołą i pełną werwy i

wdzięku operetkę Karola Zellera p. t. „Sztęgar”. Operetka ta w dawnych czasach cieszyła się wielkim powodzeniem i zaskożeniem użnaniem wśród amatorów muzyki lekkiej zyska sobie napewno w radio szerokie koło zwolenników. Wykonawcami tej operetki będą solisci: Halina Dudzińska, Halina Sawicka, Dorota Gutowska, Aleksander Wasil Bronisław Nityksha i inni. Orkiestra Polskiego Radia dyrygować będzie p. Wacław El-szy.

RADJO W CHACIE WIEJSKIEJ.

Poniedziałek 12 października godz. 19.00 Coraz dalej posuwająca się specjalizacja i organizacja zawodowa życia sprawia że pewne dziedziny wymagają wybitnie fachowej reki. Po prymat w pracy kulturalnej sięga regionalne organizacje społeczne, jako instytucje najbardziej powołane do mówienia o rzeczach bliskich. Dziś audycje radiowa dla wsi próbuje zorganizować Rada Opiekunów Kresowa w myśl postulatów zawartych w artykule p. Michała Obiezierkiego w an-

kcie „Słowa” na temat programów radiowych.

Audycja składa się z kilku odczytów: rolniczych, pedagogicznych i Federacji, przepiecionych muzyką ludową, polską, litewską i białoruską. Na zakończenie zostanie nadane słuchowisko „Garść pszena” Syrokomli w radiofonizacji p. Obiezierkiego. Miłą konferansjerkę prowadzi zasłużona ciotka Albinowa.

KŁOPOTY POWIETRZNE.

Teza niektórych naiwnych ekonomistów że nie starczy miejsca dla nowych pokoleń ludzkich okazuje się nieusługą. Ziemi nie starczy, ale ludzkość przenosi się w powietrze. Już niektóre funkcje jak wojna i komunikacja mają wielką przyszłość nadziemną. W obliczu nowych zagadnień staje nasza skromna LOPP i głowi się jakby sobie dać radę z tym fantem. Takie postulat ogólny odczytu, który odbędzie się w poniedziałek o godz. 22.30.

Otwarcie lokalu Towarz.

Miłośników Fotografii.

Wczoraj o godzinie 5-ej po poł. w obecności licznej grona członków odbyło się otwarcie nowego lokalu Wileńskiego Towarzystwa Miłośników Fotografii przy ulicy Ad. Mickiewicza 15. Jednocześnie otwarta została w tymże lokalu wystawa prac członków Towarzystwa. Prezes Towarzystwa, p. Jan Bułhak w swem przemówieniu inauguracyjnym wskazał na wysiłek Zarządu, dzięki któremu Towarzystwo zdobyło sobie w centrum miasta dogodny lokal na posiedzenia, bibliotekę i pracownię. Istnienie tej placówki zależne jest jednak od poparcia członków w postaci regularnego

wpłacania składek (1 złoty mies.). Następnie członek zarządu p. Turski zreferował najbliższe cele Towarzystwa i zapowiedział w najbliższym czasie rozpoczęcie dwóch rodzajów kursów dla amatorów: 1) dla początkujących i 2) dla zaawansowanych. Wreszcie ks. Siedziwski w imieniu zebranych wyraził gorące podziękowania Zarządowi Tow., w szczególności prezesowi p. Bułhakowi, i p. Turskiemu za ich energię, z którą stworzyli dla Towarzystwa niezbędne warunki pomyślnego rozwoju.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

Tylko nie nalegajcie dzieci

każde dostanie swoją porcję. Matki i wychowawcy muszą nieraz uspokajać dzieci, gdy

budyń Oetkera

jest na stole; wszystkie upominają się o największą porcję, gdyż budyń Oetkera smakuje im wsmienicie. Trzeba więc dawać dzieciom jaknajczęściej, bo jest smaczny, pożywny i lekkostrawny.

Proszki budyńowe Oetkera i Dra Oetkera budyń-deliacje są ze względu na znaczny ich zbyt zawsze w świeżym stanie do nabycia we wszystkich składach spożywczych. Tamże można otrzymać barwnie ilustrowaną książeczkę Oetkera z przepisami, wydanie F. za 40 groszy, która zachęca do przyrządzenia różnego rodzaju leguminy i pieczywa. Gdy książeczki w składzie zabraknie, wysłać wprost za nadesłaniem znaczków pocztowych.

Dr. A. Oetker, Oliwa

Od wtorku 6-go października b. r.

Dla młodzieży od 4 — 6.

Wielki dramat sensacyjny

W roli głównej: Eddie Polo

Słynny król sensacji

Od godz. 6—10.

George O'Brien i Louise Huntington.

NAD PROGRAM: W krainie niebieskiego smoka

Koncert. ork. pod batutą M. Salnickiego.

Ceny miejsc: balkon 30 gr., parter 60 gr. — Kasa czynna od 3.30 do 10 w.

„Śladem przestępcy”

NAD PROGRAM: Wujaszek z Psiej Wólki

Wesola kom. w 3 akt. i Wsta-

wiony pasażer

W roli głównej

George O'Brien i Louise Huntington.

NAD PROGRAM: W krainie niebieskiego smoka

Koncert. ork. pod batutą M. Salnickiego.

Ceny miejsc: balkon 30 gr., parter 60 gr. — Kasa czynna od 3.30 do 10 w.

Wielki film dźwiękowy, który zdobył wszystkie ekrany światła

W krainie wiecznej wiosny. Film piękna postać nagich ludzi

NAD PROGRAM: Wspomnienia Wileńskiego Produkcji i Tygodnik

Paramount. Na pierwszy seans ceny zmniejszone.

Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15 w soboty i niedziele o godz. 2-ej po poł.

WKROTCE: Przeboje wszechświatowe: X—27 (Szpieg) z Marleną Dietrich i „Hadzi Murat” z Iwanem Mozzuchinem

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

BEZPŁATNIE

AKUMULATORY

zabiera i odstawia do domu.

ładuje i konserwuje akumulatory po cenach fabrycznych.

Dostarcza do domu codziennie świeże baterie anodowe

Stacja akumulatowa TWA ELEKTRO

UL. WILEŃSKA 24.

Nie dźwigajcie akumulatorów i baterii!

Dzwoncie do nas. Telefon 10-38.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.

NAD PROGRAM: DODATKI DŹWIKOWE.

W rolach głównych: Najśłynniejsza gwiazda doby obecnej i jej partner Victor Mac Laglen.